

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Mussolini nagy beszéde az olasz kamara megnyitó ülésén

— A fascizmus már oly erős, hogy engem nélkülözhet ...

— Az Estilap eredeti távirata —

Rómából jelentik: Az olasz kamara őszi ülésszakát tegnap megnyitották. A fascista-párt valamennyi képviselő tagja részt vett az ülésen. Az alkotmányos ellenzék részéről Salandra és Giolitti vezetésével többen megjelentek. Az aventinói ellenzék tagjai távolmaradtak.

Mussolinin a terembelelépésekor felállva üdvözölték, a többségi párt tagjai hosszasán ünnepezték. A miniszterelnöki székre nemzetiszínű szalaggal díszített babérokoszorú helyezték. Elsőnek a kamara elnöke szólt fel és nagy beszédben ünnepezte Mussolinin megmenekülését alkalmából.

Azután Mussolini lépett a színpadra. Hangoztatta, hogy a fascista kormány fejlesztette a gabonatermelést, aktivvátette a vasutakat, rendezte az amerikai hadiadósságot, megkötötte Németországgal a kereskedelmi szerződést.

Dicséretei emlékezik meg minisztereiről, főleg Federion belügyminiszterről. Ma egész Itália fascista érzelmű. Ha a gonosztevők őt megölték volna, nem lett volna jelentősége, mert a fascizmus ma Olaszországban olyan erős, hogy a kormányzatnak Mussolinin személye nem nélkülözhetetlen. Az aventinóval szemben — nem kell törődni, néhány bosszút íhögő desperadó átkozódása semmit nem nyom a latban. A külföldön le-másolni a fascizmust lehetetlen, mások a történelmi, társadalmi és gazdasági feltételek.

— Mindenütt megélik, hogy a parlamentarizmus ma már nem elegendő arra, hogy a modern civilizáció szükségleteit kielégítse és a szenvedélyeket megfékezze. Minden társadalom érzi, hogy a rendet helyre kell állítani, másképp a pusztulásba rohanunk. Némely országban vannak politikai pártok, amelyek a fascista Olaszországot erkölcsi drótkadállyal akarják körülvenni. Vannak a határon túl emberek, akik kormányzatunkat, nagyszerű népünket gyalázzni merészelik. — Holnap akár kétféle millió követi szavamat. Nem fenyegetek, csak mint az olasz kormány elnöke orálys figyelmeztetést hangoztatok, hogy szavamat mindenütt meghallják.

.....

Beszélgetés Szabó Dezsővel regényeiről, váradai emlékeiről, tervéről, kortársairól és sok minden egyébről

Sok Szabó Dezsőre emlékszem. Keménykivű, ujhangu, bátor, es-sayk Szabó Dezsőjére. A lelkiismeret félelem és gáncs-nélkül-váló lovagjához illő bátor megnyilvánulások Szabó Dezsőjére. Megnyilvánulások, amelyek egy országot kápráztatnak fényükkel, de úgy, hogy a hivatalos közvélemény felzúdulását vonják maguk után. Hogyisne vonnák, hiszen a legtisztább igazság van bennük. Azután a filozofia Szabó Dezső ismét egy másik arca a huszadik század magyar Proteusának; az Eötvös-kollégium Szabó Dezsője, a mintadiák, aki romantikus nekilendülésében a János-hegy fái alatt Verlaine- és Baudelaire-verseket szaval s egy szőke leányról álmodik. Beteg fekszik a könyvek között; a könyvek: Szent Ágoston-tól, a Confessiók tizenhárom könyvétől a Mercure de France sárguló kötetéig minden, amit emberi szellem marandót alkotott; a beteg: egy újabb Szabó Dezső, aki a bús legénylaka néhány ólaj horizontjából a végtelenség perspektívájába lép és majd a reneszanszt gyalázza, amely elriasztotta az egyetlen lehetőséget, az emberiség egyetlen elképzelhető közös nevezőjét: a halált; majd fölmagasztosul a mindent megértő, mindent megbocsátó legtisztább emberi szeretetig. És az „Elsodort falu” titáni módra robusztus Szabó Dezsője, aki egy nemzet végét-lavinája elé szeretné feszíteni mellet; nem is csoda, ha a kollektív áramlatok elementáris ereje néha magával tudja sodorni őt is. Meg ezeken túl hány és hány Szabó Dezső!

És most itt van előttünk egy újabb Szabó Dezső. Ezt az arcát még nem mutatta. Különösebb valamennyinél. Az érdeklődést patológikusan felcsigázó; talán örökéletűbb élmény ez mint minden eddigi. Legőnmagánvalóbb lénye, a hus-és-vér Szabó Dezső van közöttünk ...

Keménygallériának két hegye harcosan lürodi a levegőbe. Leheine másfajta gallériát ölteni erre a csupa-izom kálvinista nyakra? Acélerejű kell, hogy legyen ez a nyak, hogy olyan fejet tartson, amilyen a Szabó Dezsőé. Oh az a koponya! A legszebb Dóm; a halandó emberben legszebb himnusz a halhatatlan Istennek.

A lefityegő húsos ajak, a gyöngéden hajlott orr, az örökké villogó szemek, az arc, amelynek száz rejtett kis izma fedi fel önmagát, amikor gazdájuk hangja — egész orchester ez a hang! — a legalázatosabb áhitattal hallgatók fülébe zúgja egy isteni lélek legcsodálatosabb szimfóniáit. Szimfóniák? Nem! Isten- és emberháromló hegybeszéd! Vagy az sem! Hanem, ki tudja, nem Rabalais négy évszázad után visszatérő vándor lelke, millió újabb szépséggel átítatva; egy más faj, legfrissebb, legpompázóbb hajtása, amelyet egy évszázadban egyszer ha küld a végzet!

Figyeljük csak egy csodálatos élet egy-egy pillanatának újra át-élet egy-egy pillanatának újra át-a rapszódia:

A mai zürichi nyitás

BUDAPEST 240—

BERLIN ... 12345 PARIS 2055—
NEW-YORK 51850 PRAGA 153750
LONDON ... 251350 B.PEST ... 7270
BÉCS ... 7310—

Nagyvárad arfolyamok

Magyar korona	327—	árú	330 pénz
Dollár	21750	"	21775
Cseh korona	644	"	646
Svájc frank	4205	"	4210
Osztrák shilling	3080	"	3090
Francia frank	865	"	870
Angol font	1058	"	1060
Lira	870	"	875

... Ugy lettem író, — hogy ki akartam menni külföldre. Akkor már jelent meg néhány esszám. Osváth Ernő megírdta Kunca Adárdtól, hogy külföldre szeretnék menni, küldött hát nyolcszáz koronát. Ekkor író lettem. Elértem az első csúcsot; ekkor íródott a Napló s még egy és más. A nagy preludiumok ezek. Jóval később jött az „Elsodort falu”.

... Nagyon szeretem a „Csodálatos élet” című regényemet. Ebben sok szépség van, de nem zajos, nincs benne sok politikum, mint az „Elsodort falu”-ban, ahol ismerős személyek, meg ilyen-olyan problémák szerepelnek. A „Csodálatos élet”-ben csak — élet van és szenvedések ...

(Ezt komoly hangon mondta, az arca is nyugodt volt, az elmélyedés tisztasága ült rajta, de egyszerre fölnevet: széles, egészséges huncutkodó kacagás ez, ajak-és arc-grimaszok követik és aztán szavak:)

... Na, most ugyan megjárta egy leánygimnáziumi tanár Budapesten. Csak dicsérette a leányoknak a könyvemet, mondta nekik kérjenek pénzt a szüleiktől, aztán vegyék meg. A leányok bedőltek, pénzt kértek. Mikor aztán a szülők látták, hogy milyen könyvet vétetett a tanár ur, felmentek panasza az iskola igazgatójához, aki a szülőknek adott igazat. Csúnyán megdorgálták a tanár urat!

(Nagyon elkomorodik, mert valaki megkérdezte, hogy mit akar mostan alkotni?)

... Regényt akarok írni, amelynek témája, minden alakja, levegője, szava: erdélyi. Az anyám regényét akarom megírni, meg a magamét is. Egész sajátos életemet...

... (Ugy látszik ilyenkor vendéglői asztalnál új emberek körében nincs kedvére a komolykodás. Kacagató jeleneteket mesél, tör-

Anghelescu iskolatörvénye és a váradai tanárok

Anghelescu közoktatásügyi miniszter elküldte iskolatörvény-javaslatát a nagyváradai középiskolai tanárok egyesületének azzal, hogy esetleges észrevételeit tegye meg. Az egyesület tegnap délután a Goidu-lyceumban tartott ülésén foglalkozott a javaslattal s ma délután folytatja annak bi-

rálatát. A tegnapi ülésen, amelyen a kisebbségi középiskolák képviselői is részt vettek, Popp Aurél elnökolt és Mavrodin Atanáz ismertette Anghelescu iskolatörvényét, amelynek több pontja ellen hangozott el kifogás a váradai tanárok részéről.

Apolló mozgószínház

Csütörtök Péntek

Kolnap kezdődik az élet

Igaz történet 7 felvonásban az utrecht-i magyar diákok életéből Rákosi Viktor híres regénye után.

Főszereplők: Harmath Hilda, Korda Mária, Verebes Ernő, Kompothy Gyula, Szarvasi Soma és Lázár Gida.

vényszéki, táblai és kuriai tárgyalásokról, amelyeknek vádlottja ő maga volt!)

... Az Istenért ki ne írja az újságba, az ilyesmit nem szeretem!

(Kacsint, jóízűt nevet és titokzatosan sugja meg:)

... Ah! Az erő az semmi, az vagy van, vagy nincs. De ravasznak lenni! Az már valami! És erre büszke is vagyok.

(Eszébe juttatom azt az anekdotát, amit régi váradi diákjai ma is oly szívesen beszélnek róla. Nagyon tetszik neki, ő maga autentikusan elmondja:)

... Igaz, nem egyszer megtörtént. Ha rossz volt a diák, elővettem zsebórám és azt mondtam: „Nézd fiam, ne hidd, hogy hirtelen felindulásomban vágta a poiont! Látdod, most tízóra 25 perc. Vedd tudomásul, hogy öt perc múlva azaz tízóra 30 perckor poion ütlek. Poion is ütöttem. Ezt már így szoktam, egyszerűen csak azért, hogy pedagógiai értéket adjak a poionnak; pedig undorodtam az ütéstől.

(Szívesen időz váradi emlékeknél. Egy tragikus esetet elevenít fel):

... Egyszer öngyilkos lett egy Szeghalmy nevű diákom, aki senki mást nem szeretett a tanárok közül csak engem. Amikor halálba ment, belekeverték az ügybe az én nevemet is, de kiderült, hogy Csák Mátéval volt valami jelentéktelen baja és bucsulevelében a Csák Máté neve helyett az enyémét tévesztette bele, meri és voltam a legjobban a tudatában...

(Vigabb hangot üt meg:)

... Hajh de nagyszerűen játszottunk régen Száldobágy környékén! Minden tavasszal meg ősszel délutánonként kimentem oda a diákokkal. Én voltam a zsvány-lónök, vettem a zsványaimnak szalonát, kenyeret. Volt egy másik banda, a csendöröké, annak vezére egy diák volt. Estig játszottunk. Nem volt az pedagógiai játéki! Magam is csaltam, verekedtem a diákjaimmal, tölem tanultak, késő este jöttünk haza. Szépek voltak az erdők, ott túl a szőlőhegyen!

... (A rapszódia elhalkul. Most jön a legédesebb emlékezés:)

... Ott ismerkedtem meg Adyval. Érdekes volt az. Ady nevét akkor hallottam először, amikor a „Vér és arany” megjelent. Ki is beszélt róla? Tudom már: Balázs Béla, akit soha nem állhattam. Hát egyszer, amint iszunk kontóra az Európában, valaki nagyon dicséri Adyt s ideadja a „Vér és arany”-t... Fáradt voltam, nyomoruságban éltem akkor... Elolvastok két verset a „Vér és arany”-ból, aztán rámondom: „Olyan Baudelaire-féle versek ezek!... Aztán megjelenik az Illés szekerén”. Épen benn vagyok itten a reáliskola tanári szobájában, bejön egy tanár, kezében az „Illés szekerén” kötetét és azt mondja: „Mi-

ilyen hülyeség ez!” Én meg fogom a könyvet előlvasok egy verset; bizony látom, hogy kárhózatosan téved tanár kollégám. Én akkor hihetetlen szenvedéseken mentem át, érthető ha rámondtam erre a kötetre, hogy: kinyilatkoztatás! Elkértem tanár kollégámtól a könyvet egy délutánra, kigyalogoltam Száldobágyra, oda, ahol sok szederbokr van és ott — amint Kazinczy Báróczynál voltam, — úgy üvöltöttem bele a levegőbe Ady Endre verseit... Ady jelentősége épen az, hogy rabszolgafelszabadítója minden embernek. Napokig részeg voltam azoktól a versektől!

(Eredetileg ki volt adva a jelző, hogy aktuális kérdéseket kerülni kell. De valahogy mégis belekeveredett a beszélgetésbe a kurzus politikája. Fáradtan, keserűen nyelen:)

... Olyan szegénynek, üresnek sohasem éreztem magam, mint a kurzus első éveiben. Folyton úgy nevezett „szónokkoini” kellett, amit nem szeretek. Undorodom magamtól. Az, ami kiteszi az életet, ami folyton muzsikálja, hogy: „Ez az élet nagy dolog!” — teljesen kihalt belőlem.

(Gyorsan el ettől a nem illő témától. Felér vele érdekességben, amit kortársairól mond:)

... Alig olvasok tőlük valamit, legtöbbjüköt még látásból sem ismerem. Például Krudy Gyulától nem olvastam semmit, nem is láttam életében, pedig Ady Endre sokszor elmondta róla, hogy nagyon tehetséges... Aztán ott van Romain Rolland. Ezelőtt néhány évvel, amikor feltűnt, én azt mondtam róla, hogy nem művész és mint író nem első, nem második, sőt nem is harmadrangú. Késztelen, hogy nagy intellektusu és mély kulturájú ember, de most már Párisban is rájöttek arra az igazságra, amit én évekkor ezelőtt kimondtam: hogy Romain Rolland nem nagy író.

(Egynéhányan védelmünkbe próbáljuk venni Romain Rolland-t. Erélyesen leint bennünket és ki-robban belőle az, amit megéreztünk, vártunk:)

... Ugy vagyunk ezzel a Romain Rollanddal, mint Anatole France-szal. Egyszer már megmondtam erről a Francerről, hogy ő az intellektuellek Georghe Ohnetja...

(Egyesek nevetnek, mások alázatosan tiltakoznak a „Ludláb királyné és a „Bergeret ur véleményei” írója emlékének ilyen kiméletlen destruálása ellen. De Szabó Dezső nem tűr ellenmondást:)

... Majd megmagyarázom, mit jelent ez. Ahogyan a szobalányoknak és szolgabíróknak Ohnet a regényírója, mert azt a kacagást, azt a szerelmet kapják meg tőle, amit önmaguknak elképzelnek, ugyanúgy Francetól azokat a filozófiai gondolatokat kapja meg minden intellectuel, amiben magá-

nak tetszeleghet, azt a bizonyos kedves skepsist. Stilisztikus ügyességet nem vitatom el, de azt hiszem, hogy utolsó művei már nem is ő maga, hanem irodája készítette, amely nagyszerűen begyakorolta magát az ő stílusába.

(Amikor 1914-ben a „Févolte des Anges” megjelent, még nem volt ilyen nagyon rossz véleményem Mester, igaz, hogy szembe állította vele Stendhalt és Balzacot, mint a francia lélek igazi arcának halhatatlan inkarnációját!)

... Igen ezt mondom ma is. Tesék csak megnézni Balzacot, hogy él ottan minden, még egy butor-darab is; nem olyan könyvszagu ember, mint France, maga a hus-és-vér-élet... Vagy tessék megnézni a magyar irodalmat; mennyi érték van, amit nálunk még nem láttak meg. Nemrég az „Erdélyi Múzeum” című folyóiratnak 1813-as évfolyama akadt a kezembe, amit még Döbrentey adott ki. Lapozgatom, hát — találok benne egy kis verset „Az Estve dicse-rete” a címe, valami Füzesy József nevű ember írta. Kikerestem a Szinnyei-lexikonból Füzesy nevét: kálvinista pap volt egy erdélyi kisfaluban. Elkápráztatott engem az a vers. A legmodernebb nyelven írta. Csodálatos dithirombus volt az egész. Letisztáztam és elvittem tanár ismerőseimnek. „Nézzétek — mondom — milyen verset kaptam Adytól!” Elolvasták; nekik is nagyon tetszett. Vagy például milyen nagyszerű volt Kazinczy a leveleiben. És erről az oldaláról még sem ismeri őt senki. Vagy ott van Kuthy Lajos. Allítam, hogy nagyobb regényíró volt, mint Kemény Zsigmond báró. Na igen, nagy volt Kemény Zsigmond, mint essay író, de mint regényíró nem. A filozópter azért tartja nagygnak Keményt, mert unja magát olvasása közben.

(Viharos derűtlenség. Szabó Dezső maga is nagyot nevet mondásán, aztán, belevág talán legkedvesebb beszéd témájába: Tormay Cecil-be:)

... Ja a Cili néni! (szinte hahotázva mondja) persze, hogy lefordítják franciára, hiszen nagy uzsonnákat ad a fordítóinak...

(Meglátja, hogy ezt különös buzgósággal jegyzem. Rám szól, hogy hagyjam abba. Abba hagyom, de annyit elárulok, hogy a hallgatók könyeztek a nevetéstől, azon, amezután következett.)

... Elképzelhetetlen, hogy milyen alakok keresnek fel lakáson. Nők...

Szóniagarának nevezte egyszer régen Szabó Dezső az életet. Az ő életének csupadinamika ml-voltát ez az összetett szó plasztikusan fejezi ki és csodás villamos-telep óriás feszültségű árama édesen gyötrő kábulatba ejtett mindnyájunkat, amikor Szabó Dezsővel együtt ültünk „az örök emberi szépségek asztalánál.”

Erdős Iván.

Dorian-Filmszínház

Ma, csütörtökön
5, 7 és 9 órakor

14 felvonásos
kettős műsor

Jött-ment asszony

A főszerepben:

Korda Mária és
Somlay Arthur

Ezenkívül:

Amerikai lányok

A főszerepben:

GLORIA SWANSON

Dorian filmek!

Jön: az

Öngyilkosok

(ROQUE) A főszerepben:

ROD LA ROQUE és

VARKONYI MIHÁLY

Rendezte:

CECIL B. de MILLE

Büntügyi zár alá vettek egy váradi üzletet

A közelmúlt napokban nyílt meg a Mária királyné-tér 1. számú házban Back Bernát női divatruháza. Az új váradi céget tegnap aztán váratlan meglepetés érte.

Délután négy órakor megjelent az üzletben Cosma Edmund rendőrkapitány, aki a cégtulajdonos előtt fölmutatta a Mangiurea vizsgálóbíró 177—925. számú végzését és a vizsgálóbíró felhatalmazása alapján büntügyi zár alá helyezték az üzletet. A rendőrkapitány intézkedésére azonnal leeresztették a rollókat és a zá- rakat hivatalosan lepecsétel-tek.

A büntügyi zárlat elrendelésé- nek alapjául egy régebbi följe- lentés szolgált, amelyet Va- dász József és Schöm- field Jenő nagyváradi lakosok család címén emeltek Back Bernát ellen.

* Munkások matinéja. No- vember 29-én délelőtt 10 órai kezdettel az összmunkásság mükedvelő gárdája művészi nívóju műsoros matinét rendez. Belépés díjtalan. Műsort leg- közelebb ismertetjük.

* Szombat délután Csoda- szarvas olcsó helyárák mellett,

Elegáns nő AGI crémet használ

* Dolly pénteken délután mérsékelt helyárákkal.

Megvásárolták a váradi színház diszleteit Egy bécsi pénzcsoport tervel a dekorációkkal

A nagyváradi állandó színház huszonöt éves fennállása alatt vidéki színházak igényeit jóval meghaladó színvonalú felszerelést gyűjtött. Nagyvárad városa járt elől a jó példával annakidején, amikor a jelenlegi gazdag felszerelés alapjait bőkezű áldozatkészséggel megteremtette. A színház igazgatói néhai Somogyi Károly, Erdélyi Miklós, majd Parlagi Lajos fejlesztették a színház ma már sokmilliót érő diszletraktárát és felszerelését. Parlagi Lajos, mikor a színházat átvette, megvásárolta elődjétől Erdélyi Miklóstól a vagyontérő felszerelést, majd mikor a nagyváradi színház igazgatásától megvált, első dolga volt, hogy a diszletraktárt a város közönsége számára felajánlja. Akkor az ajánlat nem talált kellő fogadtatásra, a városi tanács azzal az indoklással hárította el a kérdésnek ilyen megoldását, hogy a városnak nincs pénze erre a célra. Parlagi ezután Andor Zsigmond szegedi színházigazgatóval kötött megállapodást a diszletek eladására nézve, de ez az üzlet sem került kivitelre, a diszletek továbbra is Nagyváradon maradtak. Azóta Parlagi diszletei: Gróf László, a nagyváradi színház igazgatója bérlő, aki napi háromszáz lei kölcsöndíjat fizet érte.

Mint most megbízható helyről értesülünk a nagyváradi színház diszleteit mégis sikerült eladni.

Egy nagyváradi exportcég tulajdonosa egy bécsi pénzember társaságában megvásárolta a diszleteket 1 millió 800 ezer lejtért.

Hír szerint a diszleteket Bécsbe fogják kiszállítani és a bécsi Burgtheater egyik szcenikai direktora a jövő hét folyamán már Nagyváradra érkezik, hogy a diszleteket szakértői szempontból felülvizsgálja. Ezután a diszletek új tulajdonosai elszállítják Váradra a váradi dekorációkat.

Értesülésünket megerősíti az a tény is, hogy Gróf Lászlót a diszletek új tulajdonosa értesítette, hogy a kölcsöndíjat a vétel létrejöttétől kezdve melyik bankba fizesse be.

Véleményünk szerint Nagyvárad város tanácsának minden lehetőséget el kell követnie, hogy a diszletek a város tulajdonában maradjanak. A diszleteket a színház mindenkorai igazgatói a nagyváradi közönség filléreiből szerezték és a város kulturérdeke, hogy azok itt maradjanak. Érdeke ez úgy a város román, mint magyar kultúrájának. A Bukarestből itt vendégszerepelt társulatok mindig elragadtatással nyilatkoztak arról a kényelmes helyzetről, amiben ezen a színpadon részük volt, ahol minden szükséges diszlet rendelkezésükre állott. Hiszünk, hogy a városi tanács az utolsó pillanatban még fogja találni a módját mégis, tetemes áldozatok árán is, hogy a diszletek itt maradjanak.

Van-e szükség lakásrekvirálásra

A váradi lakáshivatal sorsa — Mit mondanak a háztulajdonosok és a lakók

Az Estilap adott hírt először dr. Regman Miklós prefektusnak arról az elhatározásáról, hogy a váradi lakáshivatal, helyesebben lakásrekviráló bizottság megszüntetésének kérdését egy rövidesen összehívandó ankétán vita tárgyává teszi. A kérdés aktualizására való tekintettel kikértük a háztulajdonosok és lakók szövetségének véleményét, amelyet a tervezett ankétán képviselni fognak.

A háztulajdonosok véleménye

Dr. Lengyel Zsigmond, a Háztulajdonosok Szövetségének főtákará a következő nyilatkozatot küldte be az Estilapnak:

— Bár elvileg azon álláspontot foglalom el, hogy a polgárok szabadságát és a tulajdon szentségét korlátozó összes rendelkezések a legsürgősebben megszüntetendők és a rég elfelejtett békebeli állapotok sürgősen helyreállítandók, ennek ellenére gyakorlatilag azt a meglepően hangzó kijelentést kell tennem, hogy

a rekviráló bizottság működésére ez idő szerint feltétlenül szükség van.

Felreértések elkerülése végett azonban már most hangsúlyozom, hogy nem azon érdekből tartom szükségesnek a rekviráló bizottság működését, hogy ez a lakásügyben szenvedő polgárokat még meglevő férőhelyeiktől is megfosztja,

hanem azért, mert szükség van egy fórumra, ahova a rekvirálások által nyugalomukban megzavart polgárok panaszalkal fordulhassanak és sérelmeik orvoslását kérhessék.

A helyzet ugyanaz, mint volt 1921 és az ezt követő években, a midőn a „Lakásbérleti Hivatal” majd ezt követően, illetve azzal egyidejűleg is a „Lakáshivatal” működése váltotta ki a polgárok legnagyobb fokú elkeseredését. A Háztulajdonosok Szövetsége közgyűlésein is izgatott hangon követelték ezeknek a tulajdonosok szabad rendelkezési jogát teljesen megszüntető hivatali szerveknek az eltörlését és hasztalan magyarázta a Szövetség vezetősége, hogy nem ezen szervek eltörlése, hanem az ezeket életbe léptető sérelmes törvények megszüntetése fogja megvédeni a háztulajdonosok érdekeit.

— Annak idején az ország területén levő összes háztulajdonosi szövetségek éveken át tartó elkeseredett küzdelme meghozta a „diadalt” vagyis a „Lakásbérleti” és a „Lakáshivatal” eltörlését és ekkor a tisztviselők és a tisztiek elhelyezését a közigazgatási szervek vették kezükbe és ezek rekvirálták el a lakásokat. A polgárok pedig meg voltak fosztva még attól is, hogy — miként a „Lakásbérleti Hivatal” létezése idejében, a rekvirálás elleni panaszait a törvényszékhez benyújthassák.

— A bekövetkezett és még az előbbinél is hátrányosabb helyzet megszüntetésére léptette életbe a kormány a vegyes rekviráló bizottságot és a polgároknak nem is ezen bizottságnak a polgárok érdekei megszívlelésére és megértésére törekvő működése ellen kell sikra szállaniok.

A polgároknak a rekvirálás rendszere ellen kell a legna-

gyobb eréllyel és kitartással tiltakozniok.

mert teljesen elképzelhetetlen helyzet az, hogy az állam egyik területe más elbánásban részesüljön, mint a másik és teljesen elképzelhetetlen az is, hogy az állami feladatok eszközlése, az állam alkalmazottainak lakással ellátása, ezen jogterület polgárai vállaira nehezedjék.

Addig azonban, míg a polgár-

A bérlők a lakáshivatal ellen

Dr. Rozvány Jenő, a lakásbérlők szövetségének főtákará, a következőképpen nyilatkozott:

— A váradi lakásbérlők szövetsége örömmel hallja, hogy immár hivatalos helyről — a prefektus részéről — penditik meg a lakáshivatal megszüntetésének eszméjét. Véleményem szerint

a lakásrekviráló bizottság nem szolgálja sem a köztisztviselők, sem a polgárok érdekeit,

hiszen minden ülésre ötven-hatvan embert beidéznek ugyan, de azért alig akad egy-két boldog fél, aki lakást kap, vagy akinek fölmentik a szobáját.

Nemcsak hogy feltétlenül meg kell szüntetni a lakáshivatalt, hanem véget kell már vetni a rekvirálásoknak és ezzel a bérlők örökös vexálásának.

Ahhoz persze, hogy a helyzet győ-

ság ezen jogos panaszai meghallgatásra nem találjanak, míg a rekvirálás rendszere életben lesz, addig a polgároknak szükségük van a rekviráló bizottság működésére,

abból az érdekből, hogy legalább a rekvirálást szabályozó kormányrendeletek betartása biztosítva és a polgároknak az ezek megértéséből előálló újabb megterhelése elkerülhető legyen.

keres javulását lehessen remélni, szükség van arra, hogy a városi tanácsban olyanok üljenek, akik bírják a közbizalmat és kellő megértést tanúsítsanak a lakosság érdekeivel szemben.

Építkezni kell, ez a fontos. És pedig a városnak s az államnak kell megkezdenie az építkezéseket.

Tessék behozni német mintára — mondjuk tíz évre — az ugynevezett lakásépítkezési adót s azt lehetne kötni

egy nagyszabású külföldi kölcsön fedezetére, amelyből egy-két év alatt több, mint kétezer lakást lehetne építeni

Addig is, amíg ez megtörténhetik, fizessen az állam azoknak a tisztviselőknek, akiket Nagyváradra helyez, megfelelő tőkét ahhoz, hogy itt — rekvirálás nélkül is — lakáshoz tudjanak jutni.

Mi lesz a nagyváradi járásbiróságokkal?

Még nehezebb lesz ezután a perlés

Január elsején egész terjedelmében életbe lép az új perrendtartásról szóló törvény, amely teljesen megreformálja a perlekedés eddigi rendszerét. Ennek a törvénynek az a célja, hogy megkönnyítse és meggyorsítsa a követelések behajtását. A címe is az, hogy „perrendtartás meggyorsításáról” szóló törvény”. Sajnos, már most is előre lehet látni, hogy a törvény éppen az ellenkező célt fogja szolgálni, a perlekedés ezután még komplikáltabb, még nehezebb és még lassabb lesz.

A törvénynek egyik jelentékeny része már szeptember elseje óta életben van, azonban az ügyvédek és bírák egyöntetűen panaszkodnak arról, hogy a gyakorlatban nagyon nehezkesebb válnak be a gyorsító rendelkezések. Január elseje után pedig olyan újítások következhetnek be, amelyek különösen itt Nagyváradon elháríthatatlan nehézségeket állítanak az igazságszolgáltatás rendes menete elé.

A törvény szerint ugyanis a járásbiróságok a községi adminisztráció hatáskörébe tartoznak. Ennélfogva a városi járásbiróságot Nagyvárad városa, a vidéki járásbiróságot pedig a vármegye köteles eltartani. A törvényhatóságok kötelesek helyiségről, fűtésről, vi-

lágításról gondoskodni. Miután a törvényszéki palotában okvetlenül helyet kell szorítani a városi és megyei árvaszékek számára, amelyek államotíva lettek, már most is élénk tárgyalások folynak a járásbiróságok vezetői, a polgármesteri és alispáni hivatalok között a járásbiróságok elhelyezésére vonatkozólag.

Nagyvárad városa képtelen helyt adni a városi járásbiróságnak. Legalább tizennyolc-husz hivatali helyiség lenne szükséges, megfelelő tárgyalótermekkel és különösen a telekkönyv számára alkalmas szobákkal. Nem is tudjuk elképzelni ebben a pillanatban, hogy egyáltalában miképpen lehet a telekkönyvi hivatalt jelenlegi helyéről elmozdítani. A törvényszéki elnök állítólag ragaszkodik a járásbiróságok kialakításához, viszont a polgármesteri hivatal a legjobb esetben is csak úgy tudná megoldani a problémát, ha decentralizálná a bíróságot. — Hallottunk olyan tervről is, mely szerint a városi járásbiróság a városházán, a velenicei rendőrlaktanyában, a tűzoltó laktanyán, a toloncházban, szóval a város legkülönbözőbb és egymástól legtávolabb eső helyein lenne szétszórva. Ez teljes csődjét jelentené a városi járásbiróságnak, mert az

új perrendtartás szerint az ügynevezett tömeges felhívási napokon egyetlen helyen kell megjelenniük az összes feleknek és a felhívások után szorítazzák bírák szerint az ügyeket. Megtörténhetik tehát az, hogy ugyanazon félnek egyszerre és egyidőben a velencei laktanyában és a tolonházban kell megjelennie, ami önmagában véve is fizikai képtelenség.

A vidéki járásbírósnak a megyeházán még lehetne helyet szorítani, de akkor is gondoskodni kellene a vidéki büntető járásbírószámára megfelelő helyiségről, amely eddigi tervek szerint a központi főszolgabírószám épületébe kerülne.

Ha most tekintetbe vesszük azt, hogy a járásbíróági értékhatár ötvenezer leire van felémelve, a legnagyobb pesszimizmussal kell tekinteni az igazságszolgáltatás nagyváradi működésének jövője elé. A perek nyolcvanszázaléka tartozik a járásbíróshoz, jellemző erre például az is, hogy szeptember elseje óta, amikor fogva a bíróságok az új hatáskör szerint dolgoznak, összesen tizenkét kereset érkezett be a törvényszékhez, az összes többi ügyek a járásbírószám elé tartoznak.

Az ügyvédek számára egyenesen lehetetlenné válik a gyakorlat folytatása. Ugyanazon ügyvédnek egyszerre négy-öt helyen lehet tárgyalása, amit teljesen lehetetlen egymagának elintéznie. Komplikálja a helyzetet még az is, hogy a járásbíróági tárgyalások reggel nyolc órakor, a törvényszéki tárgyalások pedig délben egy órakor kezdődnek. Ebből az következik, hogy az ügyvéd irodai tevékenységet egész napon keresztül nem folytathat, egész nap egyik helyről a másikra kell szaladgálnia anélkül, hogy ügyeit érdemlegesen elintézhette.

Reméljük, hogy az illetékes tényezők mégis fognak találni valamilyen megoldást, annál is inkább, mert a bíróságok és az ügyvédi kamara ebben az ügyben egységes állásfoglalásra készülnek.

A járásbíróságokat semmi esetre sem szabad elmozdítani helyükről és a tárgyalási időt is föltétlenül egységesíteni kell, mert különben csődöt mond az igazságszolgáltatás gyorsítása érdekében történő kísérletezés.

Rövid, kitűnő hangu
ZONGORA
35 ezer leirt
STERNBERG-nél

Zboray és
Dr Andriská

Nagyvárad legrégibb szűcsés szörme nagyáruházában Bulewardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 8. szám alatt

Szörmeárúk nagyválasztékban
Hosszu szil bunda 11.000 leirtől

ESŐERNYŐ legolcsóbban
Blum Vilmosnál
Javításokat és áthuzásokat olcsón vállalok

2169

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök: **Valuta** ujdonság másodszor. Pálfi Gyula és Irén pályanyertes műve. A bérlet. Sorozat szám 51.

Péntek délután: **Dolly**, mérsékelt helyárral. Sorozatszám 56. Péntek este: **Román előadás.**

Szombat délután: **Csodaszarvas.** Olcsó helyárral. Sorozatszám 55.

Szombat este: **Román előadás.** Vasárnap délután fél 4-kor: **Öt órai vendég.** Sorozatszám 55.

Vasárnap este: **Román előadás.** Hétfő: **Imádom** vigjáték ujdonság. A bérlet. Sorozat szám 58.

Kedd este: **Kis gróf** operett, B bérletben Pálfi Olga vendégfellel.

Szerda este: **Bródy emlékün-** nep, báró Hatvány Lajos feolvasása, utána **Lyon Lea** dráma, bérleten kívül. Sorozat szám 54.

— **A Valuta nagy sikere.** A

tegnap esti premier forró hangulata, a folyton megújuló

tapsorkán, a szerző és a szereplő művészek őszinte és

nagy ünneplése jellemezték a

Valuta igazi sikerét. Különös

jelentőséget adott a bemutatott

előadásnak az a körülmény is,

hogy a legnagyobb magyar író,

Szabó Dezső elejétől végig

nézte a pompás parasztdrámát

művésziellen felépített jelenet-

teit. A felvonások után számtalanszor

szólították lámpák elé Pálfi Gyula és Irén és a

szereplő művészeket. A Valuta ma

esti előadásán ez az őszinte ünneplés meg fog is-

métlődni, mert a közönség ér-

tékelte és méltányolta a nagy-

nevű író alkotását. A főszerepeket

ma este is Grófné Polgár Mariska,

T. Pogány Janka, Benes Ilona,

Petróczy Aliz, Tóth Elek, Darvas,

Tompa, Lengyel, Madas és Bereng

játszák. A ma esti előadás A)

bérletben megy.

— **Csodaszarvas első dé-**

lutáni előadása. Még el sem ült

az a komoly hírlapi vita, melyet

Crommelinck „Csodaszarvas” című

modern drámája provokált Nagyváradon

és az igazgatóság már is délutáni

előadásra tűzte ezt a szenzációs

darabot, hogy annak témáját és

mezétlen igazságait minél szélesebb körben megismer-

hessék. A Csodaszarvas szombat

délután fél 4-kor olcsó helyárral

mellett kerül színre, természetesen ezt az előadást

is csak felnőttek nézhetik meg. A

Csodaszarvas főszerepeit L.

Hollós Juci, Benes Ilona, Simon Sári, Darvas, Tompos, Sós és Ocskay játszák.

— **Dolly délután.** Pénteken délután fél 4 órakor mérsékelt helyárral mellett a szezon legnagyobb sikerű operettje a Dolly kerül színre a legjobb szereposztásban. Ez a pompás operett eddig minden előadásán szorongásig telt nézőteret vonzott, jelöl annak, hogy az utóbbi időkben ennél ötletesebb szövegű, kedvesebb muzsikájú operettet nem igen irtak. A péntek délutáni Dolly előadás iránt a legnagyobb érdeklődés nyilvánul meg, ami szól a szereplő művészeknek is, akik közül Bellák Arankát, Simon Évit, H. Körösi Jucit, Tompát, Páger, Sóst, Darvast és Madast emeljük ki.

— **Vasárnap délután Öt órai vendég.** Falrengető kacagás fogja betölteni vasárnap délután a színház nézőterét, mert a vigjáték együttes a legszemélyesebb francia vigjátékot az Öt órai vendéget játsza, mérsékelt helyárral mellett. Ezt az ötletes, fordulatos és kacagtató helyzetkomikumokban gazdag bohózatot esti szereposztásban hozza színre az igazgatóság, amennyiben a főszerepeket Benes Ilona, L. Hollós Juci, Petróczy Aliz, Darvas, Lengyel, Madas, Stoll és Bereng játszák.

— **Pálfi Olli vendégjátéka.** Kedden este egy szubrett csillog, Pálfi Olli mutatkozik be a nagyváradi közönségnek. A vendégművész fellepte érdekes eseménye lesz a szezonnak és érthető nagy érdeklődést vált a közönség köreiben.

H. G. Wells Világok harca 120. — 1

A legolcsóbb beszerzési forrás vászon, asztalnemű és szövetekben a

1329

Hajnal és Rózsa-cég
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u) 1.

Női hócipő REICHARD
500 leirtől kapható cipőüzletében

HEYMAN-SZINKOR

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor. — Vasárnap és ünnepnep 3, 5, 7, 9 órakor. — Elővételei pénztár délelőtt 10-től 1-ig.

HETI MŰSOR

Csütörtök: **Gyimesi vadvirág** népszínmű Kiss Ferenczel és Chaplin mint betegápoló.

Péntek: **Gyimesi vadvirág** népszínmű Kiss Ferenczel és Chaplin mint betegápoló.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: **a Király és a kis leányok** Luciano Albertinivel.

Vasárnap d. e. 10 órakor: **Aranykakas** színi előadás, olcsó helyárral.

Vasárnap d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor: **a Király és a kis leányok** Luciano Albertinivel.

Hétfőn 5, 7 és 9 órakor: **a Király és a kis leányok** Luciano Albertinivel.

— **Gyimesi vadvirág.** Zsuffolt házakat vonzott a „Gyimesi vadvirág” film a Heyman Szinkorban. A közönség nagy elragadtatással szemlélte filmen a színpadról is ismert alakokat és a szereplők tökéletes játékát. E szébbnél-szebb felvételekben gazdag film csak ma és holnap kerül még vetítésre. A darabban előforduló legszebb dalokat Huszár László énekli.

— **„Aranykakas.”** Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel, olcsó helyárral az „Aranykakas” énekes bohózatot játszik az iparos műkedvelők Losonczy Gábor rendezésében. Nagyszerű pergő előadásban lesz részük mindazoknak, kik megnézik e kitűnő bohózatot, melynek szerepeit ambícióval és igazi rátermetiséggel játszik meg a kitűnő szereplők. A jegyek árusítását már megkezdte a Heyman Szinkor elővételi pénztára.

— **A király és a kis leányok.** Ez a címe annak a szenzációs vigjátéknak, melyben Luciano Albertini szédületes mutatványokkal lép fel, bámulatba ejtve nézőközönségét. Ügyességével, egyszerű játékaival és kitűnő humorával. A Luciano Albertini film szombaton, vasárnap és hétfőn kerül vetítésre.

Divatr. díkölök
nagyon olcsók a
FARKAS áruházban,
Jorga Miklós (Zöldfa-utca) 5. 1881
Babatelek megérkeztek
Babajavítás, porcellánok művészies javítása

A régi Várad romantikus esztendei

EMBEREK ÉS TORTÉNETEK

Írta: MARTON MANÓ

(78)

Talán nem véletlen, hogy az új évszázad első napja már Ady Endre nevére sűt Váradon. A kávéházban találkoztunk vele először. Sötétbarna arcu, fekete szemű, keményinu, élénk fiatalember. A haja még nem omlott hullámokba, mint később, fantasztikusan göndör volt s egy csapzott tincs, valami feketerigó-szárny dacosan hajlott a széles homlokára. Sűrű szemöldöke furcsa diadaliv. Öltözködés dolgában — az akkori idők szólása szerint — nem volt valami jól elbocsátva. Csak a puha fekete kalapja volt vadonatúj, de egészen debrecenies divatu, a ruhája, főképp a szürke őszi kabátja meglehetősen viseltas. A galléria azonban és a mansettája, amit az ingre gombolva viselt és munkában sem vette le, a kézelője mindig ragyogó, bár magára nem sokat adott, s talán a fehérneműje tisztaságában valami otthon beidegzett szokás ütött ki.

— Mennyi előleget szoktak kérni és mennyit szoktak kapni?

Ez volt az első érdeklődése. Nagyokat nevetett, egész testét himbálva. Akkor még csak bort ivott, de inkább társaságban. Sipos Bélával. A kártyát nem ismerte. Kora délután elindult a riport helyekre. A rendőrséget szerette, de mindenhez értett. Anélkül, hogy tanulta volna a mesterséget, aminthogy az újságírásra születni kell. És hol? A Than Gyula lapjánál tanult volna újságíró csinálni? Ment a szerencsés ösztöne után. A rendőrségnél Gerő Armin informálta abban az időben a sajtót. Alkapitány volt még, s a bűnügyeket intézte. Remekül érezte az eseményekben a riportot. A szobájában gyülekeztünk délutánonként, s ha egyebet nem, tippeket kaptunk.

— Ez az Ady — mondta Gerő — nem olyan mint maguk. Neki nem az apró részletek kellene, furcsa ember ez, akármilyen hitvány csirkefogónak, vagy urigazembernek a lelki keresztmetszetére kíváncsi...

A riport helyeken azt mondták: Ady úr finom ember. Szinte tulságig udvarias volt. Azt hiszem ez a kedves, lebilincselő modor gentry örökség lehetett. Általában a magyar nemes úr sokszor bujkált a szavaiiban és tetteiben, egy-egy mozdulatában. A nemes úr, meg a kollégium diákja. Pompás bankett ingerlő fogásai között egyszer elmosolyodott:

— Eszembe jut a brugó Deb-

Még nyáron vibrált a kon-

viktusi koszt ize. Még a diáknyelv is frissen élt a frazeológiájában: levesnótáról, podexről beszélt.

A pesti lapokról volt szó egyszer:

— Nekem — mondta Ady — az Egyetértés a kedves újságom.

Csodálkozni kellett. Az Egyetértés már akkor letört, szürke, gyenge lap volt. Ropant lepedőnyi ív, de értelmes embernek való közlemények

nélkül. Hogy Ady Endre éppen ezt szeresse?

— Igen — mondta nevetve — hálás vagyok az Egyetértésnek. A Debrecennél Mórítz Palyával bent laktunk a redakcióban és egyéb híján az Egyetértéssel takaróztunk.

Ez nem ugynevezett vicc volt, mert Ady tréfát nem igen csinált. Nem mintha isten tudja milyen komoly fiatal ember lett volna. Dehogy! A bolondságokon szívből mulattott, harsogva tudott kacagni, de maga nem szeretett anekdotázni. Megtörtént dolgai is szűkszavuan mondta el.

(Folytatom.)

KULFOLD

Vihar a magyar nemzetgyűlésen Károlyi Mihály életéce miatt

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés tegnapi ülésén, Eöry Szabó után Propper Sándor szociáldemokrata képviselő szolt hozzá a költségvetési vitához.

Beszéde közben életéce Károlyit és az októberi forradalmat, mire óriási kavardás tört ki a házban.

A jobboldali képviselők a padokat verték és egymásután ugráltak ki a padokból, fenyegető magatartással a szoló felé. A vihart még csak tetézte egy közbeszólás:

— Károlyi Mihály disznó gazember! — kiáltotta Kállay Tamás,

mire felgrottak a baloldaliak és viszonttűntetést rendeztek. Közben heves párbeszédet folytattak a szocialisták, a kormánypártiak és a fajvédők között a forradalom mellett és a forradalom ellen, míg nagy sokára a ház lecsendesedett és az ülést folytathatták.

Basáskodnak a váradai házmesterek

A rendőrség szigorú rendszabályokat készűl életbeléptetni

Az államrendőrség kihágási osztályához egyre sűrűbben érkeznek feljelentések, a gyermekek rettegett Cerberusai, több nagyváradai ház „felügyelője” ellen. A panaszok bár egymástól távolos házakból különböző társadalmi állásu emberektől, — természetesen a bérleltől érkeztek — csaknem szóról-szóra megegyeznek abban, hogy a házmesterek viselkedése egyenesen megbotránkoztató és valóban sürgős rendőrhatalósági beavatkozást tesz szükségessé.

A torzsalkodás, vagy amint az egyik feljelentő igen találóan megjegyzi, a váradai házmesterek basáskodása a kapupénz körül támadt differenciákra vezetendő vissza.

A városi szabályrendet ugyanis félremagyarázhatlanul előírja, hogy este 12 óráig egy, 12 óra után pedig kettő jár minden kapunyitás és sohasem a személyek száma után és ennél magasabb összeg még abban az esetben sem követelhető, ha történetesen egy három-négy esetleg több tagból álló család tér báz, vagy távozik el otthonából.

— Hüen alkalmazkodva a városi szabályrendetben lefektetett paragrafusokhoz — írja az egyik feljelentő — családommal — felnőtt leányom is velem volt — a színházból mentünk haza. A kaput nyitó házmesternek átadtam két lejt, amennyi őt megilleti.

— Mi ez, toltá orrom alá piszkos tenyert: fenyegetően a házfelügyelő? Majd amikor látta, hogy nincs bennem hajlandóság többet adni, családom előtt olyan kifejezésekkel illetett, amilyent a papir nem tűr el.

— Azóta nincs egy perc nyugtunk sem a házban — írja tovább

kétségbeesett hangon a szegény partáj. — Egyik nap a vezetékünket zárja el, minden komoly ok nélkül, majd a szőnyeget poroló lányt kergeti be trágár szavakkal a folyosóra. Nem beszélve arról, hogy a gyermekeknek istenments az udvarra lépni.

A többi feljelentők szintén hasonló panaszokat sorakoztatnak fel a váradai verberusok ellen.

Horváth József rendőrkapitány, miután az ellenőrzéssel megbízott hatósági közegek jelentéseiből kétségkívül megállapította, hogy a panaszok minden tulsás nélkül

Egy váradai sportaffér érdekes fejleményei

Ismeretes az a sportaffér, amely a Törökvis—NSC bajnoki mérkőzés után Szalontán kezdődött és a folytatása hírlapokban, nyilttéri rovat alatt a nagyközönség élénk érdeklődése mellett a nagy nyilvánosság előtt zajlott le. Az incident azonban úgy látszik még korántsem ért véget és az újabb fejlemények nem kevésbé érdekesek, a megelőzőknél.

Az emlékezetes mérkőzést 2:0 arányban a váradai munkáscsapat nyerte meg. Már a pályán, a meccs ideje alatt számos kifakadás hangzott el a mérkőzést vezető Győry bíró személye ellen. Másnap pedig a vesztes csapat vezetősége a Szalontai Lapokban közzétett nyilttérben egyenesen őt okolta a mérkőzés elvesztéséért és egész nyilttan pártoskodással vádolta, az egyesületek előtt kivételes népszerűségnek örvendő focibíró.

A Törökvis elnökségét várattá-

megfelenek a valóságnak, a házmesterek ellen eddig beérkező panaszok tárgyalását egy napra, a jövő hét szerdájára tűzte ki.

Addig is figyelmezteti a rendőrkapitány az összes háztulajdonosokat, hogy házfelügyelőket oktasák ki kellő módon a lakókkal szembeni köteleesséükről, mert ellenkező esetben, a jövőben a háztulajdonosokat is felelősségre fogják vonni házmestereik viselkedéséért.

A főherceg, aki csekély nyugdíjára támaszkodik

— Az Estilap eredeti távirata —

Salzburgból jelentik: Érdekes pert tárgyalt tegnap a salzburgi kereskedelmi törvényszék. A toscánai nagyhercegi ház huszonhét nyugdíjas tisztviselője ugyanis valorizációs pert indított József Ferdinánd vezérezredes ellen. A főherceget a tárgyaláson jogtanácsosa képviselte. Tanuk igazolták, hogy a főherceg a legszerényebb viszonyok közt él és rá van utalva 573 schilling nyugdíjára. Vagyonát hadikölcsönbe fektette és az elveszett a háboru után.

A bíróság az eljárást befejezettnak nyilvánította és az ítéletet írásban fogják közölni az érdekeltekkel.

A moszkvai sakkverseny szenzációi

Moszkvából táviratozzák:

A nemzetközi sakkverseny hatodik fordulójának főeseménye az, hogy Lasker győzelmet aratott Rubinstein fölött. A mindvégig érdekes és izgalmasban bővelkedő játszma után a helyzet a következő: Bogoljaborw 4 és fél (1), Marshall 4 (1), Rubinstein, Tartakower 4, Capablanca 3 és fél, Bogatirtsuk, Rabinovics, Kerlinszky, Torre 3 (1), Lasker, Romanowszky 2 és fél (2), Genevszky 2 és fél (1), Spielmann 2 (2), Saemisch Vates 1 és fél, Löwenfisch, Chotimirszky, Gotthilf, Réti 1 (1), Grünfeld 0 (3), Subarow 0 (2).

nul érte ez a sportban is szokatlan inzultus és az egyesület egy fanatikus tagja, anélkül, hogy arról a vezetőséget értesítette volna, egyik váradai sportlapban újabb párviadalra hívta meg a hajduváros derék labdarugóit. A nyilttéri közlemény elhelyezője semleges pályán kívül három gól fort is följánlott a szalontai csapatnak.

Az ártatlan tréfának komoly folytatása lett. Szalonta elfogadta a kihívást, azonban gavalléros gesztussal visszautasította a kilátásba helyezett előnyt.

— November 22-én a Károly trónörökös pályán elvárjuk önöket és ott fog eldöltni, hogy melyik csapat a különb? — Választották igen diplomatikusan a szalontaiak.

A Törökvis vezetősége mit tehetett egyebet, most már állta a rákényszerített megoldást.

Történetesen azonban ugyanarra a napra két másik bajnoki meccset is kisorsoltak a Károly

pályára és ezt a körülményt nem kalkulálták bele a megállapodásba. E körül a kis anyagi differencia körül támadt aztán most az újabb affér, amelyről Mikló Béla, a Törökös sportigazgatója a következőket mondotta az Estilap munkatársának:

— Nagyszalonta november 22-re jelölte meg a terminust a Károly pályára, bár igen jól tudta, hogy ugyanakkorára a Törökös-CFR mérkőzés lett kisorsolva. Szalonta még ezenkívül, hogy három ezer lejt kér költségeire, nem szerénykedik és a bevétel 40 százalékát is kívánja. Viszont a CFR az elhalasztott meccsért egy barátságos mérkőzést óhajt a teljes bevételrel. A vezetőség érthető megütöközéssel értesült ezekről a súlyos feltételekről, amelyek az amúgy is nehéz anyagi válsággal küzdő egyesületeket még jobban megnyomorították volna.

— Viszont nehogy tájékozatlan legyen a sportközönség a kulisszák mögött történő dolgokról és ne érhesen bennünket az a vád, mintha kiakarnánk térni a revans elől, szívesen áldozzuk fel az NSC-nek az év utolsó mérkőzését.

— Szívesen állunk tehát az NSC rendelkezésére, — fejezte be nyilatkozatát Mikló — a Károlypályán november 22-től 1926 február 15-ig és nekem az a meggyőződése, hogy ha a két csapat ugyanabban az összeállításban fog szerepelni, mint Szalontán, úgy a három góldifferencia meg is lesz. Sportkörökben most már élénk érdeklődéssel tekintenek Szalonta válasza elé.

NYILTTÉR

Értesitem mélyen tisztelt helybeli és vidéki megrendelőimet, hogy

Ékszer-üzemem
Cosbuc (Szalárdi)-u. 9. sz. alól
Strada Nicolae Iorga (v. Zöldfa-u.) 8. szám alatti
Ékszer-üzletembe
helyeztem át.

Vállalok mindenféle ékszerkészítést, átalakítást és javítást.

URÁN Zöldfa-kapu mellett.

Legolcsóbban vásárolhat

mindenki nagybani árakban

Üveget, — porcellánt,
Lámpát, — kőedényt,
Fayencet, — majolikát,
Zománczott főzőedényt,
Berndorffy alpakkát,
Demjont,
Ajándéktárgyakat,
Konyhai felszerelést,
Tábla, — ablaküveget

Frații KOMLÓS Testvérek

gyári raktár, nagykereskedés Oradea-Mare-Nagyvárad Jorga M. (Zöldfa-utca 13. szám

Telefon 3-72.

Nagy árleszállítás!

Csak rövid ideig!

AU PRINTemps

(volt MISSIR) cégénél

1 méter l-a tenisflanel	35.—
1 méter l-a divatflanel	69.—
1 méter ruhabársony	105.—
1 méter fin. női posztó	275.—
1 méter mosott siffon	35.—
1 méter kabátposztó	495.—
1 méter gyapjuszövet	149.—
1 méter zefir	49.—

2129

**A raktárunkon levő összes árukat
hasonló olcsó árakban
árusítjuk el.**

MOZI

MOZISZINHÁZAK MŰSORA:

— Rákosi Viktor gyönyörű regényét, az „Utrecht diákokat” dolgozta fel a legelső magyar filmvállalat „Holnap kezdődik az élet” címen, mely ma kerül színre először az Apollóban. Ez a romantikus, szép filmdráma a regény minden jelenetét megőröki és a külföldön tanuló magyar-székely diákok kedves és megható életét vetíti elénk. Olyan kedves, érzékeny és tragikus végű szerelem játszódik le a hollandi bankár leánya és a magyar diák-fiú között, hogy a közönség egy pillanatra sem szabadul a fiatalság soha el nem múló emlékeinek hatása alól. Ez a filmtörténet az életünk legboldogabb korának, a diákéletnek gyönyörű himnusza, a melyen mindnyájunknak el kell néhany csepp könnyet ejtenünk. A „Holnap kezdődik az élet” ma és holnap, pénteken kerül színre. A főszerepeket a legjobb magyar filmművészek, Harmat Hilda, Korda Mária, Verebes Ernő, Komóthy Gyula, Szarvasi Soma és Lázár Gida alakítják.

— Kettős műsor a Dorian-filmszínházban. Glória Swanson és Korda Mária ma egy műsorban játszanak a Dorian-filmszínházban. Színre kerül: a „Jött-ment asszony” című dráma a főszerepben Korda Má-

ria és Somlay Arthur. Ezenkívül még az „Amerikai lányok” című 7 felvonásos film, a főszerepben Gloria Swanson. Az előadások a 14 felvonás hosszúságára való tekintettel, pontosan 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön: „Öngyilkosok”, a főszerepben Rod la Rocque és Várkonyi Mihály. Rendezte Cecil B. de Mille a „Tizparancsolat” rendezője.

Ruha beszerzés

előtt tekintse meg **szövet-
raktárunkat** Feltűnően olcsó
árak. Előnyös fizetési feltételek.

**DARABONT
és SZIKSZAY**
uri szabók

Ferdinand
király-ut
új plébánia
palota

Ebédülő szőnyeg

Argaman

sürgősen eladó

STERNBERGNEL

80 leiért

alakítsa át
női mickalaplát a

KLEIN SIMON

cégénél Ferdinand király (Rákóczi)-ut 5. Park-szállodaépület
a legdivatosabb bécsi és párisi
formákra 24 óra alatt 1996

HIREK

Maheboob
és

Musheraff

indus mesterénekeseke
hangversenye
a Kath. Körben

November 29-én

Jegyek

a Hegedüs Hirlapirodában

* Vizumát (magyar) 24 óra alatt 540 Leiért intézi el a Hegedüs Hirlapiroda. Telefon 43

* A GUTENBERG-DALKÖR sárnap kedélyes délutánja iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, fokozza ezt az a körülmény, hogy a legszebb műsorszám után, melyet a legkiválóbb kedvelők adnak elő: a fiatal legnagyobb öröme táncmulás is lesz. A kiváló műsorba fellép András Ede zene tanár, aki saját dalait adja elő. Kollá Béla szavalattal. Nagy Eta a bájos vig monológgal szerepel, azonkívül az Összmunkás Dalkör a Gutenberg Dalkör énekszáma teszik értékesé a műsort. Hersi Erzsike költeményeket, An Odön egy humoros énekszáma ad elő. A Dini-Dani című boházban Nagy Imre, Rófi Etus Grünwald Sándor fognak hangderűt kelteni. Egy gyönyörű kvartett, amelyet Várady Aladár zeneszerző irt és amelyet a Gutenberg Dalkör kvartettje ad elő, egyéb más szórakoztató számok teszik egészé a műsort. A konferanszié szerepét Farkas Sándor az ő ismert szellemességével tölti be. Biztosra vesszük, hogy ez a kalomra szűknek fog bizonyulni a Kath. Kör terme. A kedélyes délután 4 órakor kezdődik.

* Szombat délután Csoda szarvas olcsó helyárák mellett csak felnőtteknek.

Értesitem a t. fogyasztó közönséget, hogy f. hó 22-én, sárnap reggel fél 8 és 10 óra között, az új turbogenerátor kapcsolóján végzendő munkálatok miatt az áramszolgáltatás teljesen szünetelni fog. Ugyanezen idő alatt a villamoskocsi sem fognak közlekedni.

Oradea, la 18 Noemvrie 1925 a Városi Villamosmű igazgatója
2194 Bazilli M. s. k.,

* Dolly pénteken délután mérsékelt helyárákkal.

Házhelyek eladók

Strada Fűzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Értekezhetni Topsálnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

Végeladás a „Hófehérke” áruházban Sas-palota Legfinomabb kötött áruk rendkívül olcsón vásárolhatók.

Ünnep-est a színházban

Pálffy Gyulácsy Irén lelkes ünnep-est a „Valuta” bemutatóján

Nagyvárad magyar társadalmát ünnepelte tegnap az erdélyi magyar irodalmat. de elsősorban Pálffy Gyulácsy Irén, a magyar írástudó, aki a tündöklő tehetségű művészt, akinek három felvonásos paraszt-drámáját a „Valutát” mutatta be. Zsúdoságig telt nézőtér, föl-föl robogó tetszésnyilvánítások perütözében elragadtatott publikum előtt a színház ragyogó éjszakai együttese. Külső és belső motívumait tekintve, tökéletes harmóniájú, fölemelő ünnep volt a tegnapi est. Impozánsabb külsőségekben talán még nem nyilatkozott meg Váradon egy premier publikuma. A bensőségebb érdeklődés a hangos és osztatlan sikernek meghatóbb revelációja nem felelt ily robbanó erővel szíjjel várad színház huszonöt éves évfordulójához. Amikor az első felvonás után lehullott a függöny és föltört a taps és viharok erdejében a színpadon megjelent asszonyiságának pompázó szépségében Pálffy Irén, dinamikus erővel zúgott a színpátiá, amely eddig elhangzó lappangott a lelkek mélyén a regényíró és a publicista írásai mögött homályosan körvonalozott alakja iránt.

Ez a ragyogó színházi est nemcsak egy nagy magyar író tehetségének újabb alkalomszerűsége volt. Mindannyian éreztük, hogy az ünnepelés komplexumából nagyon sok jutott egyszerű dráma színészeinknek, akik egész szívüket, tehetségüket ajándékozták oda, hogy Pálffy Gyulácsy Irén minden intenciója, minden alig fölértékelhető figyelemmel kísérése elérje azt a hatást, amely az író nagy tehetségét oly közel hozta a közönséghez.

Már az előadás előtt a színház rendezője bejelentette, hogy Grófiné Polgár Mariska, a darab női főszereplője súlyos betegség és elnézést kér, de csak kevesen tudták azt, hogy Tóth Elek is négy napos súlyos betegségét vonzolta magában három felvonáson keresztül. Ki tudta észre, hogy Grófiné és Tóth Elek betegek? Csak azok vették, akik a színpad mögött féltő aggodalommal leselkedtek két egyszerű művész öneládozó, hősies produkcióját és minden pillanatban várták, hogy példátlan lelkierőjük elragadja őket és... és... a harab lepergett, mint egy izgalmas film.

A Valuta, Pálffy két csodálatosan egyszerű vonásokkal megrajzolt és mégis elemtárisan markáns parasztalakjának, az apának és fiúnak végtelen harcát bontakoztatja ki. Az öreg, kápszai, valutázó

paraszt kertül szembe fiával, aki józan és akinek minden látszólagos konzervativsága mögött is modern, lüktető, progresszív temperamentum dacol dekadenciába fulladó öreg apjának tettei ellen. A drámai bonyodalom a pénz ördögétől megszédített öreg paraszt és az egészséges parasztiélek gyilkos támadásain épült föl. Az egész dráma forró levegőjét pedig egy démonikus, féltékeny nő, az elhagyott szerető heviti és egy költőien bájos, finom nőalak hálózta körül mély szerel-

mének selyem húrjaival. A kacagató humornak és megrázó drámai pillanatoknak egymást kergetése az, ami mindvégig lekötö az érdeklődést.

Tóth Elek Jóljárt Nagy Mihály szerepében egyik legnagyobb alakítását nyújtotta. Nadragos uri paraszt volt, nyakas, gögös, tökéletes illuziót keltő. Lengyel Vilmos már nem volt igazi paraszt. Látszik, hogy az ő érdeklődését a paraszti lélek nem köti le eléggé. Jóljárt Nagy András egyénisége. Az oroszlanrész azonban az övé. Repitette a cselekményt. Nagyon

kiváló színész. Polgár Mariska a féltékeny nő szerepében kiváló művészi képességeinek minden árnyalatával megismertetett. Petróczy Alice, a színház szépséges fiatal drámai szendéje legnagyobb sikerét aratta Vetró Ilonka költői szépségű szerepében. Valóságos élményként hatott a kis Simon lca. Tüzzől nem patanhat egy szikra tüzebben, mint amilyen tüzzől pattant parasztlány volt.

Az előadás különös szenzációja volt Szabó Dezső, aki az egyik páholyból nézte nagy érdeklődéssel az előadást, amely után az író tiszteletére rendezett banketten is megjelent. (m. i.)

A gyilkos rendőr nem akar tudni borzalmas tettéről

Megrázó jelenetek a rendőrtisztek előtt

Ma délbén átadták az ügyészségnek Juge Vasiliét

Az Alexandru (Teleky)-utcai borzalmas családi dráma tragikus végű áldozatát, Juge Vasiliét tegnap délután boncolták fel a közkórház halottas kamrájában. A boncolásnál jelen voltak Sovrea Valér dr. vezető ügyész, Athanasiu ügyész, Popa Mihály dr. törvényszéki orvos, Cinea kapitány és a nagyvárad királyi ügyészség több tisztviselője.

Dr. Popa főorvos, akinek dr. Lichtenegger Herman ismert nőgyógyász és egy hívtásos ápolónő segédkezett a boncolásnál, előbb a hasfalakat nyitotta fel. A hasüreget felnyitása után eltávolították a hét hónapos, csaknem teljesen kifejlett magzatot. Az embriónak

bal alsó lábszárát csaknem teljesen összeroncolták a golyó.

A hasfalat átfúró mindkét lövés föltétlenül halálos volt. A golyó ferde irányt véve, szétszakította a gyomorszájat, ami belső elvérzést idézett elő. A jobb és bal felsőkart átfúrt lövedék szintén rettenetes pusztítást vitt véghez. A két kéz, mintha a törzstől elvált volna, bénán lógott le a műtőasztal szélén.

A boncolás megejtése után a hasfalat burkoló bőrt összevarrták és Juge Vasiliét földi maradványait egyszerű deszkakoporsóba téve a közkórház halottas kamrájában ravatalozták fel.

Juge, a feleséggyilkos rendőr, akinek borzalmas tettét lélektanilag ma sem lehet megmagyarázni, első kihallgatása során általában nyugodtan viselkedett. Majd visszavezették a cellájába, ahol lethargikus álomba merült.

Délután négy óra körül riadtan ébredt föl. Vizet kért és mint lázas beteg, fenékgig ürítette a hatalmas korsót.

A kulcsosrendőrtől, ahogy Juge magához tért, a felesége állapota iránt érdeklődött és mikor megtudta, hogy az asszony meghalt, szörnyű

tettének sulya alatt önkivületi állapotban földre vetette magát és fejét a hideg kőkockához verve ordított és tépte a ruhát magáról:

— Öljenek meg engem is. Gyilkos vagyok. Könyörüljenek rajtam! Öljenek meg!

A fájdalommal vergődő ember artikulátlan hangon kiáltott segítségért. Majd viziói támadtak:

— Nem, nem igaz... nem bántalak, hiszen szerettek...

A rettenetes erejű ember teljesen összeroppant. Két bajtársának karjába fogódzva támo-lyog fel a sötét folyosón.

Ghisoiu inspektor és Cinea kapitány intéznek hozzá kérdéseket, hogy valami elfogadható okához jussanak a szörnyű cselekménynek.

Juge merően néz maga elé. Mintha a kérdések nem is hozzá szólanának:

— Engedjenek el. Csak egy percet vigyenek el, az én szerencsétlen, hiúságos kis feleségemhez!

Még most is szerelem az uramat... Megbocsájtok neki...

Ma délbén terjesztették át a nagyvárad királyi ügyészségre a Juge-ügyről felvett jegyzőkönyveket. Szívtéptően megható a szegény, szerencsétlen asszonynak utolsó vallomása, amit Barbat kapitány előtt a halálos ágyon tett:

— Nem tudom, miért tette? Csak azt tudom, hogy most is szeretem az uramat — mondotta elcsukló hangon — a halálosan sérült asszony — és megbocsájtok neki...

Jugené feje visszahanyatlott a párnára. Önkivületi állapotba esett és több értelmes szó nem hagyta el ajkát.

Az ügyészségen Sovrea Valér dr. vezetőügyész azonnal hozzáfogott az iratok tanulmányozásához. Miután a rendőri vizsgálat során nem hallgatták ki azokat a korcs- márosokat és varázslókat, ahol a gyilkos rendőr a végzetes tett el-

A rendőrtisztviselők csak nehezen tudják megértetni vele, hogy ezt a kívánságát lehetetlen teljesíteni.

— Akkor nincs más kívánságom. Nincs semmi mondani-valóm. Csak azt kérem, hogy

hamarosan végezzenek velem. Ne kínozzanak!

A gyilkos rendőrt visszakeresik a cellájába.

Ma reggel 9 órakor újból elővezették Juge Vasiliét. Az álmatlanul töltött éjszaka mély nyomokat hagyott rajta. Jár-tányi ereje sincsen. A kulcsos rendőr támogatja, hogy el ne essék. Ismertették vele röviden a boncolás eredményét, majd Cinea kapitány közli vele, hogy

szándékos emberölés címen indul meg ellene az eljárás.

Juge némán áll és mikor kihordették előtte a letartóztatást elrendelő végzést, lehajtott fővel távozik a rendőrkapitány szobájából.

Juge Vasiliét ma délbén kísérték át az ügyészség fogházába.

követésének napján megfordult, a vezetőügyész haladéktalanul intézkedett a nyomozásnak ez irányban való kiterjesztése iránt is.

* A filharmónikusok november 23-án Debussy, Wagner, Bethoven remekműveit mutatják be. A hangverseny iránt a szokottnál jóval nagyobb érdeklődés nyilvánult meg. A jobb jegyek tekintélyes része elkelt. Új tagok tömegesen jelentkeznek, hogy kedvezményben részesüljenek. A jegyeket Vidor Manó árusítja (Bul. Reg. Ferd. 2.) Minden valószínűség szerint az összes jegyek elővételben kelnek el.

* Szombat délután Csodaszarvas olcsó helyárák mellett, csak felnőtteknek.

* 70 lei a Die Dame hírs novembéri száma, megérkezett a Hegedűs Hírlapirodába.

HEYMAN-SZINKÖR

Ma és pénteken
Gyimesi vadvirág

Szombat, vasárnap, hétfő

A király és a kis leányok

Luciano Albertinivel
a főszerepben.

ÚJ KÖNYVEK

A HEGEDÜS HIRLAPIRODA
KÖLCSÖNKÖNYVTÁRABAN

Ben Ami: Európától-Azsiáig	2983
Bernstein H.: Bacarat	2982
Bainville: Franciaország története	2989
Büky Gy.: Humen	2987
Bettauer: Kitasított	2978
Barbusse: Örök láncok	2976
Chesterton: Hagyományok és hazugságok	2984
Conrad J.: Arnyékvonal	2981
Curwood: Kazán a farkas kutya	2980
Dumas: Éva	2991
Gárdos M.: Kilenc hónap	2990
Toley: Sárga veszedelem	2988
Kodolányi: Börtön	2986
Hugó: Bug Gargal	2979
Lerone: Natasa titka	2985

* A villamosmű igazgatósági ülése. A városi villamosmű igazgatósága szombaton délután 12 órakor rendkívüli ülést tart a városházán.

* Orvosi hír. Dr. Sebestyén Arthur, belgyógyász hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

* A Kereskedelmi Csarnokban lesz a Bankszindikátus ülése. Az Estilap tegnapi száma hirt adott arról, hogy Gyárfás Elemér, az Erdélyi bankszindikátus elnöke e hó 21-én délután három órakor előadást tart. Mint most értesülünk, az előadást nem a Bihar-megyei Takarékpénztár üléstermében, hanem a Kereskedelmi Csarnokban tartják meg.

Selejtes harisnyák
és keztyűk óriási mennyiségben érkeztek

Abrahám-hoz

Rimanóczy-utca 4. sz.

* A színházi iroda közleménye. A péntek és szombat estére váltott jegyeket a színház pénztára pénteken déli 12 óráig váltja vissza. A be nem váltott jegyek érvényüket veszítik.

* Antalfi Margit tánciskolájába e hó 23-án este 9 órakor felültek részére új tanfolyam kezdődik. Babák és deákoknak december 1-én. Iratkozni (Saspassage) a táncintézetben lehet.

Old England keztyű- és kötött-áru különlegességek üzlete átköltözött a volt Hollós-féle helyiségbe

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetési ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lei. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Állási keresőknek 50% engedményt ad az ESTILAP

LEVELEZÉS

MACKÓTÓL nem volt szép, hogy ilyen szimplán, simán, minden előzetes reklamizálás nélkül intézte el. Levelet a régi jeligen, dupla borítékban e lap kiadóhivatalába P. C. K. 130

MA van a névnapod, ez a leggyorsabb mód, hogy küldjük jókívánságainkat. Csekket Pesti Magyar azonnal beváltja. Andornak írunk. Jól vagyunk, minden jól kívánunk. Jó egészséget. Tölünk. 131

HÖLGYEK, akik még nem ismerik saját anyagi érdekükben ismerjék meg Mária királyné (Bémer) téren Kertész Reclan áruházát, mert divat kabát, ruha szövetekben, selymekben, vászon, damaszt ágy és asztalneműekben a legolcsóbb bevásárlási forrás. 1710

Gyermekkoscs Székénél,
Piata Unirii 16.

LAKÁS

SZEPEN butorozott szoba Tománénál kiadó. Take Ionescu (Körös) utca 21.

ELCSERELNEM központban lévő kétszoba, előszoba, fürdőszoba lakásomat, központban lévő egyszoba konyhás lakással. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 126

BUTOROZOTT szobát keresek, lehetőleg közelben, telefonhasználat. Rimanóczy portás. 133

ALKALMAZÁS

ZENEMŰ kölcsönkönyvtár vezetésére zongorázni tudó feltétlen intelligens leányt felvesz a Hegedüs Hirlapiroda. Ajánlatot levélben "Zeneműkölcsönkönyvtár" jelígre kérünk. 97

EGY középkori nő házvezetőnői állást keres (kitűnően tud főzni) magános urnál vagy főzőnőnek ajánlkozik gyermekével. Eminescu (Ezredévi) Emléktér 22. Dr. Sebestyénél. 83

PIPERE vasalónő lakásán vállal fehérnemű tisztítást, fiatalembereknek selyem fehérnemű tisztítását rongyolás nélkül végzi. — Csukás Agnes, Keskeny-u. 22. 63

RAKTARNOKNAK, pénzbeszedőnek vagy irodaszolgáknak ajánlkozik megbízható tisztességes ember. Cím: a Hegedüs Hirlapirodában. 100

MINDENES szakácsné keresetlik jó fizetéssel azonnali belépésre. Cím: Orbán, Rimanóczy-u. 13. 124

FEHÉRNEMŰ varrónő felvétetik Rosenzweig midergyár, Cosbuc (Szalárdi) utca 9. 123

KERESÜNK azonnali belépésre megbízható gyakorlatokat. Barna-Ritter, Vitéz Mihály (Nagyipiac) tér 10. 119

EGY jó mindenese uri hához ajánlkozik s. gyerekekkel, fizetés nem fontos, helyben vagy vidéken. Cím: Vasile Conta (Halász) utca 14. Szabóék. 120

IRODAI gyakorlatlalt bíró perfect magyar, német hivatalnoknő azonnal felvétetik. Cím a Hegedüs Hirlapirodában.

MÉRLEGKÉPES könyvelő német, magyar levelező, óras könyvelést vállal. Jelige "Könyvelő" a Hegedüs Hirlapirodában. 110

FŐZŐNŐ perfect 2 tagu uriházhoz, jó fizetéssel felvétetik. Rimanóczy-utca 11. sz. emelet. 127

SZOPTATÓS dadának ajánlkozom 1 és fél éves bizonyítványokkal vidékre is. Pápa Juliska, Csilagváros, Minelor (Bányasor) 17. 127

JÓ megjelenésű, intelligens elárúsító kisasszony felvétetik Cziller Imre Nagyáruházában. 129

JÓ megjelenésű nyugdíjazott vagy elbocsájtott tisztviselő vagy tisztviselőnek biztos megélhetéshez juthatnak közhasználati cikkek gyári árakban részletre való eladásával. Cím a kiadóban.

RÖVIDARU szakmában jártas fiatal segedőt azonnali belépésre felvesz Kirschner Márton, Cluj, Piata Mihail Viteazul. Szombaton zárva. 132

DEUTSCHES Mädchen zu zwei Buben nach Beius wird gesucht. Auskunft zwischen 3-4 gibt Schwimmer Conditor in Strada I. C. Bratianu. 62

3 tagu család jó mindenest keres. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 122

ADÁS-VÉTEL

VILAG ÁRUHAZBAN egy méter jó schiffon fehérneműre 36 lei. 1760

MAKULATURA papir nagy tételben kapható a Hegedüs Hirlapirodában. 898

GARDONYI Géza: Bor című színművét megvételre keresem. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 57

FERENCZI Árpád: Andrejevna Nádja forradalma című könyvet megvételre keresem. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 92

OBOA iskola alig használt eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 89

VILAG ÁRUHAZBAN egy méter pongyola bársony 110 lei. 1760

3000 leiért szobabutor eladó. Kaszárnya-utca 9. 116

LEANYKA télikabát eladó. Porumbelului (Galamb) utca 11. 99

ELŐSZOBA fal, virág állványok toilet eladó. Zambó asztalosnő, Decebal (Vitéz) utca 32. 112

SZABÓNÓ műhely részére központban üres nagy szobát keres. Cím a Hegedüs Hirlapirodában. 103

KAFFKA Margit: Hengyab című könyvét megvételre keresem. Cím a Hegedüs Hirlapirodában.

NAGY gondtól szabadul meg butorehelyezésnél, ha megtekint Art kárpitos, Cosbuc (Szalárdi) 9. a Rosenzweig-palota Schöber ágyát, mely úgy készen, megrendelésre már 3500 lei kapható. 20

ELADÓ malom felszerelés, linder szita hengerek, 42-ös járat, József-malom, Bihardiosz. 20

COMPLETT üzleti berendezés azonnal átadó. Mégay & László papirkereskedés. Telefon 6-23. 20

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT vasárnap este Avram Iancu (Kossuth) utcától Heyman-kertiig egy női arany látkötő. Becsületes megtaláló adja a Hegedüs Hirlapirodába, ahol magas jutalomban részesül. 12

GÉPAJOUROZAST és fehérnemű endlízést készít Erbstein C. za Voda (Szacsavay) utca 38. 12

Puha ólom
megvételre kerestetik

Sonnenfeld Rt.

Strada Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6.

Ridikulók

gyártását megkezdettük

azokat

eredeti gyári árban árusítjuk

Nagyváradi Bőröndárú és Táskagyár

Cuza Voda (Szacsavay)-u. 19.

Uri- és női

fehérnemű-salon
Krauszné

Prințul Carol (Szilágyi D.)-u. 12

Szücs- és Szörme-
árut legolcsóbban minden kivételben

Andrássynál
szerezheti be.

Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

Sonnenfeld Adolf-nymda L. t.